

**ZONDAG 30 AUGUSTUS 2020 - KOGERKERK
BEVESTIGINGSDIENST HANNA VAN DORSSEN**

Orgelmuziek

VOORBEREIDING

Welkom (*Anneke als ouderling van dienst*)

allen gaan staan

Stilte

Drempelgebed (*Anneke*)

Intochtslied: Psalm van de zondag 105:1

Bemoediging (*Anneke*)

allen gaan zitten

Kyrië, gloria: 'Wij zoeken hier uw aangezicht', lied 281: 1, 3, 4, 6, 9, 10

DIENST VAN DE BEVESTIGING

Inleiding (*Willemien en Anneke*)

Opdracht

Lied: 'Kom Schepper God, o heilige Geest', lied 670: 1, 2 en 7

Belofte (*voor de knielbank staan*) (... en je te stellen onder de hoede van zijn kerk)

Ja, dat geloof ik en beloof ik.

Bevestigingsgebed (*knielen*)

Handoplegging en zegen door de voorganger en andere aanwezigen (*zes*)

Stola (*door Dittie als diaken*) (*gaan staan*)

Aanvaarding en verwelkoming (*allen gaan staan*)

Ja, dat beloven wij.

Orgelmuziek

DIENST VAN HET WOORD

Gebed bij de opening van de Schrift

Laten wij bidden.

Eeuwige,
open ons en raak ons aan
als wij de Bijbel openslaan
om woorden te lezen,
die wij hier steeds weer aan elkaar doorvertellen.
Woorden van licht en leven.
Amen.

Eerste lezing: *Karel Eykman leest zijn bewerking van Psalm 105, de psalm van de zondag uit 'Een knipoog van u zou al helpen, bij iedere psalm een gedicht'.*

*'Tot in eeuwigheid zal hij gedenken zijn belofte aan duizend geslachten'
(vers 8).*

Neem nou Abraham, bijvoorbeeld.
Hij trok weg, waar naartoe kon hij niet weten
maar hij wist wel dat met hem een volk zou beginnen.
Daar klampte hij zich aan vast, dat zou hij nooit vergeten.
Want beloofd is beloofd.
Hij hield God aan zijn belofte
en die belofte, daar hield hij zichzelf ook aan.

Neem nou Jakob, bijvoorbeeld.
Hij vocht met God, omdat hij volhield in zijn hopen.
Hij wilde niet verder gaan, tenzij hij werd gezegend.
Daar klampte hij zich aan vast en hield zo zijn toekomst open.
Want beloofd is beloofd.
Hij hield God aan zijn belofte
en die belofte, daar hield hij zichzelf ook aan.

Neem nou Jozef, bijvoorbeeld.
In een put gesmeten en in een cel gevangen
maar hij wist dat zijn God hem zou bevrijden.
Daar klampte hij zich aan vast, daar bleef hij naar verlangen.

Want beloofd is beloofd.
Hij hield God aan zijn belofte
en die belofte, daar hield hij zichzelf ook aan.

Neem nou Mozes, bijvoorbeeld.
Hij trok zijn volk door de zee heen, door de dood naar het leven
want hij wist dat zijn God met hen zou ontsnappen.
Daar klampte hij zich aan vast, dat hun een woonplaats zou worden
gegeven.

Want beloofd is beloofd.
Hij hield God aan zijn belofte
en die belofte, daar hield zij zichzelf ook aan.

Nu jij nog.
Blijf toch niet passief af zitten wachten
maar durf het onverwachte te verwachten, durf te gaan.

Orgelmuziek

Tweede lezing: Handelingen 17:15-34 (Naardense Bijbel)

Paulus heeft op zijn reis door het romeinse rijk de stad Tessalonica
overhaast moeten verlaten omdat er grote onrust uitbreekt als hij vertelt
over Jezus. In de nacht komt hij met Silas aan in de stad Berea. Maar
zijn tegenstanders uit Tessalonica achtervolgen hem tot daar en Paulus
zit opnieuw in het nauw. Op dit moment in het verhaal begint de lezing.

Zij die Paulus terzijde staan
begeleiden hem tot Athene.
Ze nemen een gebod mee
voor Silas en Timoteüs
om zo snel mogelijk bij hem te komen
en gaan dan weg.

Maar terwijl Paulus in Athene
op hen wacht, is zijn geest
in hem geprikkeld geraakt
als hij aanschouwt hoe afgodisch
de stad is.
Dus is hij in de synagoge
in gesprek gegaan met de Judeeërs
en de vromen,

en op de markt iedere dag wel
met wie er toevallig waren.

Maar sommigen ook van de
epicurische en stoïsche filosofen
raakten in een twistgesprek met hem.
Sommigen hebben gezegd:
wát zou deze woordzaaier
willen zeggen?
Anderen: hij schijnt een verkondiger
van vreemde demonen te zijn!-
omdat hij Jezus en de opstanding
heeft verkondigd.

Ze nemen hem vast
en brengen hem naar de Areopagus,
zeggend: kunnen wij er kennis van krijgen
wat deze nieuwe leer is
die door u wordt uitgesproken?-
want u brengt
enkele bevreedende dingen
onze oren te binnen!-
dus willen wij er kennis van krijgen
wat ze willen voorstellen!

De Atheners en alle bij hen
vertoevende vreemdelingen hebben altijd al
voor niets anders tijd gehad
dan iets te zeggen
of iets nieuws te horen.

Paulus gaat
midden op de Areopagus staan
en verklaart:
mannen Atheners, in alles
beschouw ik u als mensen met
groot ontzag voor demonen,

want toen ik rondliep en
de tekenen van uw vroomheid aanschouwde,
vond ik ook een onderstuk

waarop geschreven stond:
voor een onkenbare god!-
wat ge dan zonder het te kennen vereert,
dat verkondig ik u;

de God die de wereld heeft gemaakt
en alles wat daarin is,
die Heer is van hemel en aarde,

hij woont niet in tempelhallen
met handen gemaakt;
ook laat hij zich niet
door menselijke handen verzorgen
als hij iets nodig heeft
die zelf aan allen leven en adem
en alle dingen geeft;

ook heeft hij uit één bloed
elk mensenvolk gemaakt
om te wonen op heel het aanschijn
van de aarde,
nadat hij toegemeten tijden
en de grenzen van hun woongebied
heeft afgegrensd,-

om God te zoeken
en misschien al tastend
hem te vinden
die toch al niet ver van
ieder van ons is;

want door hem leven wij
en bewegen wij en zijn wij,
zoals ook enkelen
van de dichters bij u hebben gezegd:
'uit hem immers zijn wij ook geboortig';

als wij dan uit God geboortig zijn
mogen we niet menen
dat het goddelijke
gelijkenis heeft met goud of zilver of steen,
bewerkt door vakkundigheid
en invallen van een mens;

met voorbijzien dan
aan de tijden van niet-kennen
verkondigt God nú aan de mensen
dat zij allen overal zich moeten bekeren,
omdat hij een dag heeft vastgesteld
waarop hij weldra
'de bewoonde wereld zal oordelen
in rechtvaardigheid' (Ps. 98,9),
in een man die hij heeft aangewezen
en die hij voor allen
geloofwaardig heeft gemaakt
door hem te doen opstaan uit de doden.

Maar als zij horen van
opstanding van doden
zijn sommigen al aan het spotten geslagen,
maar anderen zeggen:
ook opnieuw zullen wij hierover
naar u horen!
Zo komt Paulus uit hun midden weg.
Maar enkele mannen
sluiten zich bij hem aan
en gaan geloven, onder wie
én Dionysius de Areopagiet
én een vrouw met de naam Damaris
en anderen samen met hen.

Lied: 'Maak ons uw liefde, God, tot opmaat', lied 974: 1 en 4

Kerkramen

Antonia en Max ik heb voor jullie een kort verhaaltje.
Een verhaaltje over een hele bijzondere ontdekking hier in de kerk.
Daarvoor moeten jullie even naar voren komen dan kan ik het jullie ook laten zien.

Jullie zijn voor het eerst hier in de kerk.
En ik ben zelf ook nog helemaal nieuw hier.
Ik ben er nog maar een paar keer geweest.
En altijd was het buiten licht.
Van de week was ik hier voor het eerst toen het buiten al donker werd.
En toen ontdekte ik iets...
Alle ramen van de kerk waren verlicht! Heel mooi!
En twee grote ramen bij de voordeur waren gemaakt van glas-in-lood.

Weet je wat dat is?

Kijk maar, daar.

Het zijn ramen met van die vakjes waar gekleurd glas in zit.

Je ziet ze vaak in kerken. Weleens gezien?

Op het ene raam daar aan de ene kant van de voordeur staat Jezus.

Maar op dat andere raam – dat was de grote ontdekking – staat Paulus op een berg, de Areopagus.

Zijn verhaal heb ik net voorgelezen uit de Bijbel.

Wat een toeval, dat ik nou precies dat verhaal gekozen heb voor de allereerste keer dat ik hier een dienst doe.

Kijk, je ziet Paulus in het midden staan.

Ze hebben hem afgebeeld als een man met een kaal hoofd maar of hij dat ook echt had?

Dat weet niemand.

Nou heb ik iets meegenomen om te doen

als ik zo meteen verder ga met de dienst.

Glas-in-lood ramen.

Twee verschillende werkjes.

Je kunt ze kleuren, vouwen, een lantaarntje ervan maken.

Volgens mij hebben jullie van alles bij je om er wat moois van te maken?

Aan het einde van de dienst kunnen we kijken hoe ver jullie zijn

En jullie kunnen elkaar natuurlijk helpen.

Neem maar mee. Er is voor jullie een tafeltje.

Durf te gaan - Overweging

Nu jij nog.

Blijf toch niet passief af zitten wachten

Maar durf het onverwachte te verwachten, durf te gaan.

Zo eindigt Karel Eykman zijn bewerking van psalm 105.

Paulus durft te gaan.

Hij heeft er al een hele reis op zitten als hij in Athene aankomt.

Een stad van naam en faam,

maar in de tijd van Paulus niet zoveel meer als een provinciestad.

Rome is nu het hart van de zaak.

Er wordt nog wel gefilosofeerd

en voor werkelijk elke levensovertuiging is er plek.

Zo treft Paulus de stad aan.

En zijn geest raakt geprikkeld.

Mocht ik nog eens als dominee worden bevestigd

- dat heeft even geduurd –

dan wil ik dit verhaal lezen had ik in mijn achterhoofd.

Het verhaal prikkelde ook mijn geest.

Waarom?

Ik vond het een mooie brug tussen mijn werk als communicatieadviseur voor de kerk in stad en land en het werk van een predikant.

Paulus leert ons in Athene vaardigheden,

die kunnen helpen om met elkaar, in de buurt, in de stad, in de wereld het onverwachte te verwachten en daarvoor te gaan.

Om te beginnen horen we hoe hij bij aankomst zijn werkterrein verdeelt.

Hij haast zich naar zijn volksgenoten, naar de synagoge.

Maar wil daarnaast ook de dialoog aangaan met anderen

en gaat naar de markt om dat wat hem zo begeistert daar te delen.

Hij toont flexibiliteit.

Niet alleen de weg van Jezus verkondigen op de eigen vertrouwde plek, maar ook daar buiten.

Want iedereen is bezig met vragen als:

waarom zijn wij hier, wat is menselijkheid, wat is liefde, wat is dood?

Wat Paulus ter sprake brengt, valt op.

Vanaf de markt wordt hij meegenomen de Areopagus op.

Hij blijkt ineens een hype.

Voor hij het weet zit hij in een goed bekeken talkshow.

'Want de Atheners hebben voor niets anders tijd dan voor nieuwe dingen en willen daarover filosoferen', staat er. Dan gaat het natuurlijk wel over de bevoorrechte Atheners, niet over de minste mensen die dat leven voor hen mogelijk maken.

Daar staat Paulus op die beroemde plek.
We begrijpen niets van wat we horen, zeggen zijn luisteraars.
Wat is dat voor verhaal over Jezus en de opstanding?
Paulus verplaatst zich gelijk in zijn gehoor.
Ik heb door jullie stad gelopen, de muurkranten gelezen,
mij verdiept in alles wat jullie bezighoudt.
Ik vond maar één punt van herkenning.
Namelijk dat onderstuk zonder beeld
waarop geschreven staat: voor een onkenbare god.

Dat niet kennen is voor Paulus de brug die hem en zijn luisteraars verbindt.
Hij sluit niet aan bij de filosofie van de Atheners dat er altijd wel 'iets' is waarop je elkaar kunt vinden.
Maar hij sluit aan op wat zij eerbiedigen omdat ze het niet weten, daarin kunnen ze elkaar wat Paulus betreft vinden.

Paulus zegt vervolgens niet:
de god die voor jullie onbekend is, nou dat is voor mij gesneden koek,
ik zal jullie even vertellen hoe het zit.
Nee, hij verkondigt die onbekende God.
'Dat wat jullie onwetend vereren, dat verkondig ik jullie.'

Hij vat het samen in poëzie, met andere woorden kan hij het niet:

'God heeft elk mensenvolk gemaakt
om God te zoeken
en misschien al tastend hem te vinden,
die toch al niet ver van ieder van ons is;

want door hem leven wij
en bewegen wij
en zijn wij,

zoals ook enkelen van de dichters bij u hebben gezegd'.

Ik las ooit dat er in het oude stadscentrum van Amersfoort op een hoek van een straat een lege nis is.

Daar heeft vroeger een beeld gestaan.

Nu ligt er in het plaveisel voor de nis een tegel waarin gebeiteld staat:
'Verlangen naar een beeld.'

Het verlangen naar de God die niet ver van mensen is, drijft Paulus.

Die God heeft hem bewogen en in beweging gebracht.

Hij hoopt anderen op de weg - van die met mensen bewogen God –
mee te krijgen.

Het is spannend om die leegte, die nis, dat verlangen
niet dicht te metselen, maar open te houden.

De God van de Bijbel is niet in één beeld te vangen.

Tegelijk is die God niet oeverloos.

Er zijn verhalen en er zijn namen in de Bijbel die ons richting geven.

De basis is de naam die Mozes meekrijgt bij het brandende braambos:
'Ik-zal-er-zijn'.

Paulus zegt het op zijn manier:

God is een God die niet ver van ons is, die dichtbij is.

Er zijn in de Bijbel nog zoveel meer namen voor God.

In de joodse en islamitische traditie wordt gezegd
dat er wel 99 namen zijn.

En de allerlaatste, de 100^e, weet alleen het zachtaardige ezeltje,
daarom glimlacht zij altijd.

Paulus verbindt de betekenis van de naam van God
met het verhaal van Jezus.

Iemand die niet paste in de harde romeinse wereld van verdeel en heers,
die niet aansloot bij de dogmatici van zijn tijd,
en zonder pardon uit die wereld werd verwijderd.

Paulus verkondigt dat deze Jezus uit de dood is opgestaan

en dat zijn verhaal, dat verborgen had moeten blijven,

juist de maat zal zijn waaraan je die onkenbare God kunt herkennen.

Jezus, die zijn verlangen voor de wereld

samenvat met de werken van barmhartigheid: de hongerigen voeden, de
dorstigen te drinken geven, de vreemdeling ontvangen, de naakten
kleden, de zieken bezoeken en de gevangenen troosten.

Die barmhartigheid is de focus van het geloof zegt Paulus.

Wij geloven net als de Atheners in van alles.

Mooipraters, oplichters, dikdoeners, bangmakers
we kijken er vaak niet doorheen.
De vraag van Paulus is dan ook niet of we geloven,
want dat doen we toch wel.
De vraag is waarop we focussen.
De focus van Jezus gaat zijn publiek op de Areopagus te ver.
Paulus moet het niet gekker maken.
Dit is zo'n vervreemdende boodschap
dat de meesten onmiddellijk afhaken met hoongelach.

Toch kunnen we wat van Paulus leren als het gaat om
geloofscommunicatie.

Twee opvallende kenmerken:

Eén: Beweeglijkheid.

Hij gaat zowel naar de synagoge als de markt
en laat zich meenemen naar de Areopagus.
Hij trekt zich niet terug op zijn eigen terrein,
verblijft niet alleen in zijn binnenkamer,
maar gaat ook naar buiten, blijft niet passief af zitten wachten

Twee: Bezieling.

Hij blijft bij zijn bezielde, maar ook kwetsbare prediking,
over een God die onkenbaar is en zich laat kennen in Jezus,
die geen succes had op een manier die je zou verwachten,
maar aan zijn keuze voor de minsten van de mensen onder doorging.
Hij maakt van dat vervreemdende verhaal geen hapklare Griekse brok.

Heeft deze vorm van geloofscommunicatie direct geweldig resultaat?

Nee! Dat is iets om rekening mee te houden.

Wat je communiceert is geen afgerond verhaal.

Geloof blijft een verlangen, een lege nis, een waagstuk. Maar het geloof
waarover Paulus spreekt is wel concreet:

'Er is een dag vastgesteld waarop hij – die onkenbare God –
weldra de bewoonde wereld zal oordelen in rechtvaardigheid
in een man die hij heeft aangewezen.'

Over die rechtvaardigheid gaat het in de Bijbel.

Over de hoop dat er een nieuwe wereld zal zijn
waar brood en recht en liefde is voor iedereen.

Dat zeggen, dat volhouden, daarop vertrouwen is geloof in de
opstanding.

'Toch sloten enkelen zich bij hem aan en aanvaardden het geloof, onder wie ook een Areopagiet, Dionysius, een vrouw die Damaris heette en nog een aantal anderen.'

Er is altijd wel een man of een vrouw, die vertrouwt op dat vreemde verhaal.
Op het geloof dat God niet ver van ons is, hoe wonderlijk ook.
Die iets anders hoort, iets zelfstandigs, het tegendeel van de wereld om ons heen.

Niet de aantallen, niet de cijfers tellen.

Neem nou Abraham, bijvoorbeeld. Of Sara.
Neem nou Paulus.
Neem nou Dionysius, de Areopagiet én een vrouw met de naam Damaris.

Zij zijn ons voorgegaan.

Nu jij nog, zo eindigt de bewerking van psalm 105.

Nu ik nog, hier in Koog aan de Zaan/Zaandijk.

Nu wij nog.

Durf het onverwachte te verwachten, durf te gaan.

Moge het zo zijn! Amen.

Lied: 'Tref mij', Jeroen Zijlstra

DIENST VAN GEBEDEN EN GAVEN

Mededelingen, collecten en orgelmuziek

Gebeden

Afgewisseld met 'Bless the Lord my soul', psalm 103 e, door solisten

*Zegen de Heer, mijn ziel, en zegen Gods heilige naam.
Zegen de Heer, mijn ziel, Hij die mij draagt in het leven.*

Laten wij bidden.

Eeuwige, wij danken U voor het leven,
voor begeestering, plezier,
voor ons samenzijn hier ondanks alle beperkingen,
voor uw geloof in mensen,
dat niet ophoudt.

Bless the Lord, my soul

Eeuwige, wij ervaren dag in dag uit
hoe kwetsbaar ons leven is,
eindig.
We maken ons zorgen over elkaar, over onszelf.
We verliezen hen die ons lief zijn.
Gij, die leven zijt,
houd ons vast bij leven en sterven en bemoedig ons.

Bless the Lord, my soul

Eeuwige, op zoveel plekken in deze wereld putten wij de aarde uit.
Onze manier van leven,
maakt het leven van dieren, planten, bomen onmogelijk.
Gij, die leven zijt,
bepaal ons bij het leven op aarde,
en maak ons tot behoeders van dat leven.

Bless the Lord, my soul

Eeuwige, voor deze kerk bidden wij,
dat zij gedragen mag worden door een levende gemeenschap,
die steeds opnieuw op zoek is naar U, naar elkaar
en naar het goede leven voor de samenleving om haar heen.

Bless the Lord, my soul

Onze Vader

Slotlied: 'Nu wij uiteengaan', lied 423

allen gaan staan

Wegzending en zegen

Ga dan van hier gedragen door de zegen van de Eeuwige.
Als teken van die zegen open ik mijn handen
en ik vraag jullie, om in Naam van de Eeuwige,
mensen met open handen tegemoet te gaan.

De Eeuwige zegene u en behoede u.
De Eeuwige doe zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig.
De Eeuwige kere zijn aangezicht naar u toe
en geve u vrede.

Amen (gezongen)

Orgelmuziek